

Autor scenariusza: Kinga Białek

TYTUŁ – TARG CZARNEJ AFRYKI

Temat: Targ Czarnej Afryki.

Cele:

- przybliżenie zwyczajów panujących na targu afrykańskim,
- zapoznanie z produktami rolniczymi uprawianymi w Afryce Czarnej,
- poznanie życia i kultury Afrykańczyków na podstawie zabawy w targ.

Potrzebne środki i materiały:

Rysunki afrykańskich warzyw i owoców lub karteczki do losowania z napisanymi nazwami warzyw (dla starszych dzieci umiejących czytać); kartki A4; klej; kosz/karton do losowania; pytania do quizu; wycięte rysunki warzyw i owoców (lub alternatywnie pokaz slajdów); medaliony/drobne nagrody; kapsle od butelek lub metalowe guziki, które mogą posłużyć za monety; obrazki z targu; szary papier; bibuła; kredki; rysunek oraz opis targu, ew. zdjęcia przedstawiające afrykański targ.

Realizacja

1. Zapoznanie się z produktami – puzzle.

Wprowadzenie stanowi zapoznanie uczestników z produktami (warzywami i owocami), które uprawiane są w krajach Afryki Czarnej i najczęściej sprzedawane na targowiskach. Przykładowe warzywa: batat, maniok, sorgo; owoce: arbuz, melon, ananas.

Dzieci dzielą się na 4-5 mniejszych zespołów. Każdy zespół dostaje do ułożenia puzzle przedstawiające warzywa i owoce uprawiane w Afryce. Przed zajęciami należy przygotować obrazki, tnąc je na drobniejsze części, by dzieci mogły ułożyć puzzle. Kiedy grupy skończą zadanie,

naklejają otrzymane obrazki na kartki A4 i wieszają w widocznym miejscu. Następnie nauczyciel podpisuje owoce i warzywa na obrazkach, po czym pyta dzieci, które z tych produktów można uprawiać lub kupić w Polsce. Na koniec informuje dzieci, które warzywa i rośliny są uprawiane przede wszystkim w Afryce, które pochodzą z tego kontynentu oraz jak rozpowszechniły się na całym świecie.

2. Bieg do wiedzy – quiz.

Dzieci dzielą się na grupy. W koszu leżą wycięte z papieru owoce (po jednym dla każdego dziecka), musi ich być tyle rodzajów, ile będzie grup (np. 5 grup w klasie 25-osobowej). W tej części ćwiczenia wykorzystujemy rysunki warzyw i owoców (a nie straganów). Dzieci losują wycięte owoce lub warzywa i na tej podstawie łączą się w grupy (np. grupa ananasów, grupa batatów), a następnie siadają w swoich grupach w jednym końcu sali, nauczyciel stawia krzesło na środku, w równej odległości od każdej z grup.

Następnie nauczyciel przygotowuje zdjęcia/obrazki przedstawiające stragany, produkty, handlarzy – życie na targu afrykańskim. Dzieci przyglądają się obrazkom po kolei, a następnie nauczyciel zadaje pytanie dotyczące szczegółów pokazanych na obrazku. Przykładowa lista pytań:

- Kim jest osoba na obrazku?
- Czym osoba na obrazku się zajmuje?
- Co sprzedaje osoba na obrazku?
- Co można kupić na tym stoisku?
- Jakie owoce widać na tym obrazku?

Pytania muszą być krótkie. Rozpoczyna się bieg. Kiedy nauczyciel przeczyta pytanie, przedstawiciel każdej grupy biegnie do krzesła, które stoi na środku sali. Kto pierwszy dobiegnie i dotknie krzesła, udziela odpowiedzi. Za poprawną odpowiedź dostaje nagrodę (np. medaliony z uśmiechem wycięte z kolorowego papieru, zawieszane na tasiemce albo przypinane do ubrania). Wygrywa ta grupa, która zbierze najwięcej medalionów.

Założenia:

- za każdym razem, z każdej grupy biegnie inna osoba (pytań musi być tyle, ile jest osób w grupie) – należy pilnować tej zasady, żeby nikt nie został pominięty w biegu;
- za poprawną odpowiedź, grupa dostaje medalion;
- w jednej rundzie (po jednym pytaniu), jeśli przybiegnie więcej dzieci, można najpierw poprosić o odpowiedź to, które dobiegło pierwsze, a następnie dodatkowe pytania zadać tym dzieciom, które dobiegły później; nagradzamy wszystkie dzieci, więc w jednej rundzie można rozdać kilka medalionów;
- wygrywa ta grupa, która zbierze najwięcej medalionów.

3. Wizyta w Objazdowym Muzeum Kultur Świata – zabawa w targ.

Po wyczerpującym biegu po wiedzę, nauczyciel zaprasza dzieci do wysłuchania historii – prosimy uczestników, by wygodnie usiedli i zamknęli oczy. Nauczyciel opowiada historię:

„Wyobraźcie sobie, że któregoś dnia do waszej wioski/waszego miasta przyjechało Objazdowe Muzeum Kultur Świata. Był to taki duży namiot podobny do cyrku, który przez kilka dni gościł w różnych miastach. Każde dziecko chciało do niego wejść i zobaczyć, co jest w środku. Krążyły historie, że Objazdowe Muzeum Kultur Świata jest miejscem magicznym, ponieważ może przenosić dzieci do dowolnie wybranego kraju. Wasza klasa pewnego dnia wybrała się na wycieczkę, by odwiedzić Objazdowe Muzeum Kultur Świata. Kiedy podeszliście do namiotu, otworzyły się przed wami zasłony i cała grupa dzieci weszła do środka. W środku panował półmrok, a z wnętrza namiotu wydobył się spokojny głos, który oznajmił „Dziś zapraszamy na targ do Afryki”. W tej samej chwili, w półmroku zaczęło świecić światło, które z każdą chwilą przypominało duże, żółte słońce. Słońce to rozświetliło wszystko wokół i nagle okazało się, że znaleźliśmy się na targu w Ugandzie, jednym z krajów Afryki Czarnej. Jeśli chcecie dowiedzieć się, co zobaczyliście na tym targu, otwórzcie oczy i spójrzcie na rysunki”.

Nauczyciel kończy historię i rozdaje dzieciom te same obrazki ze stoiskami (lub robi pokaz slajdów), które były wykorzystane w quizie. Nauczyciel prosi dzieci o przyjrzenie się produktom, stoiskom i osobom, które są na obrazkach. Następnie zapraszamy dzieci, by wcieliły się w role przedstawionych osób – każdy może wybrać sobie jedną postać i starać się wyglądać jak ona.

Podzielone na małe grupki dzieci tworzą stoiska – starają się ubrać w taki sposób, jak na obrazku. Ubrania można wykonać z pomalowanych kartonów, bibuły lub kawałków materiałów. Starsze dzieci mogą przygotować stoiska budując małe daszki nad koszkami z produktami. Na końcu każda grupa prezentuje swoje stoisko, a reszta odgaduje, co można na tym stoisku kupić lub załatwić.

Następnie zapraszamy dzieci do zakupów i handlowania. Każde dziecko bierze produkt, który sprzedaje na swoim stoisku i podchodzi do innego stoiska, żeby coś zakupić. Przed handlowaniem rozdajmy dzieciom woreczki z kapslami lub guzikami, które mogą pełnić rolę afrykańskich pieniędzy. Warto przedstawić dzieciom zasadę, że każdemu zakupowi musi towarzyszyć targowanie się – zgodnie z powszechnie znanym i praktykowanym zwyczajem na wielu targach Afryki.

Alternatywnie, w zabawie można nie używać pieniędzy – na niektórych targach afrykańskich do dziś spotykany jest zwyczaj, zgodnie z którym sprzedający wymieniają się swoimi produktami: dokonuje się wymiany tego, z czym przyszło się na targ, bez używania pieniędzy, przy jednoczesnych negocjacjach wartości wymienianych produktów. Warto zachęcić uczestników również do takiej formy kupna i sprzedaży, która w Europie obecnie jest bardzo rzadko spotykana.

Dzieci można podzielić na: kupujących, sprzedających, hałasujących (dzieci mogą zachwalać swoje towary, głośno się targować). Nauczyciel może na koniec przeczytać dzieciom opis targu.

Na zakończenie zabawy, gdy dzieci już „pobędą” na targu, prosimy je, by znów wygodnie usiadły i na chwilę zamknęły oczy. *„Wyobraźcie sobie, że afrykański dzień na targu zaczyna dobiegać już końca. Słońce w Afryce zachodzi znacznie szybciej niż w Polsce, więc trzeba było zakończyć zakupy i wrócić do domu. Kiedy tylko o tym pomyśleliście, w jednej chwili znaleźliście się w namiocie. Namiot ten to Objazdowe Muzeum Kultur Świata, do którego wyruszyliście na wycieczkę. Wasza wycieczka dobiegła już końca i wyszliście z namiotu. Otwórzcie oczy i powróćmy wszyscy do sali, w której dziś pracujemy.”*

Na zakończenie nauczyciel pyta o wrażenia z pobytu na afrykańskim targu, czego dzieci dowiedziały się i czy coś było dla nich niezrozumiałe.

4. Afrykańska sałatka warzywna – mini-gra.

Nauczyciel wiesza 5 rysunków produktów rolniczych z Afryki i podpisuje je nazwami (np. maniok, batat, sorgo, orzech ziemny, palma olejowa). Następnie dzieci dzieli na mniejsze grupy: każde dziecko losuje nazwę warzywa na karteczce. Jeśli grę organizujemy dla młodszych dzieci na karteczkach można umieścić małe rysunki produktów.

Pierwsza runda: każdy mówi, co wylosował.

Druga runda: dzieci siadają na krzesłach ustawionych w kole, nauczyciel stoi z boku i wypowiada zdanie: „Wszystkie manioki zmieniają miejsce”. Każdy, kto wylosował maniok, zmienia miejsce. Nauczyciel wypowiada inne nazwy warzyw. W pewnym momencie wypowiada hasło „Sałatka warzywna” i wtedy wszystkie dzieci zmieniają miejsce. Hasło to można powtarzać kilkakrotnie. Zasada zmiany miejsc jest taka, że nie można usiąść na krześle, z którego się wstało i na krześle obok.